«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Силлабус

Пән: «Мейіргер ісі негіздері»
Мамандығы: 09110100 - "Стоматология"
Біліктілігі: 4S09110102 - "Дантист"

Курс: 2
Семестр: 4
Қорытынды бақылау түрі: Емтихан
Жалпы еңбек сыйымдылығы сағат/кредиттер: KZ: 120/5
Аудитория: 24
Симуляция: 96

Шымкент, 2023 ж.

«Мейіргер ісі негіздері» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

Оқытушы: Ә.Қ. Мәди

Мамандығы: 09110100 – «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 – «Дантист»

Силлабус «Мейіргер ісі-2» кафедра мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 "01" 09 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі: ____________ Г.Н. Айбекова

ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 "04" 09 2023 ж.

ПЦК төрайымы: ____________ И.О.Темир

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама№ 2 "05" 09 2023 ж.

Әдістемелік кеңес төрайымы: ____________ Г.О. Мамбеталиева

Оқытушылар жөнінде мәлімет

№	Аты-жөні	Ғылыми дәрежесі	Қызметі	Оқитын курсы	Электронды мекен-жайы
1	Айбекова Гүлнур Нуржановна	Бакалавр	Бөлім басқарушысы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Aybekova.Gulnur@mail.ru
2	Мәди Әсемай Қалыбекқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	asemai.madi.99@gmail.com
3	Керімова Аружан Бақтыбекқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Aruzhan.keimova@mail.ru
4	Мамашева Лаззат Нүркенқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Lyazka_06@mail.ru
5	Оңбаева Әсел Болатқызы	Бакалавр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Onbaeva11291@icloud.com
6	Совет Айсана Әбдіқасымқызы	Магистр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	aisanasovet@mail.ru
7	Аширметова Нигора Мухтаровна	Магистр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	ashirmetovanigara@gmail.com
8	Әшім Ақжарқын Бауыржанқызы	Бакалвр	Оқытушы	«Мейіргер ісі» колледж пәндері	Ashim.Akzharkyn@mail.ru

3.1. Кіріспе:

"Мейіргер ісі негіздері" пәнін оқу болашақ мейіргер ісі маманының кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың ажырамас бөлігі болып табылады. Оқу бағдарламасы мейіргердің практикалық іс-әрекетінің маңызды мәселелерін ашады, мысалы, инфекциялық қауіпсіздік, инфекцияны бақылау, аурухананың қауіпсіз ортасы, дәрі-дәрмек терапиясы, әртүрлі органдар мен жүйелердің функциялары бұзылған науқастарды бақылау және күту, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу.

Пәнді оқыту барысында мейірбике ісінің этикалық және деонтологиялық аспектілеріне назар аударылады. Бағдарламалық материал нормативтік-құқықтық құжаттаманы, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі бекіткен қолданыстағы бұйрықтарды, мейіргерлік манипуляциялар стандарттарын ескере отырып зерделенеді.

3.2. Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді.Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшеріне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
7	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен карауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
8	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

3.4. Оқыту міндеттері:

- Мейіргерлік күтім жоспарын ұйымдастыруды білу;
- Науқастарға сапалы күтім көрсетуді үйрену;
- АІЖ алдын алуды үйрену;
- Медициналық ұйымдардағы қауіпсіз ауруханалық орта. Санитарлық - эпидемияға қарсы режимін сақтауды меңгеру;
- Науқастың функциональды жағдайын бағалауды үйрену;
- Науқастардың жеке бас гигиенасын сақтауды үйрену;
- Медициналық ұйымдарда тағаммен емдеуді ұйымдастыруды меңгеру;
- Дәрі дәрімектерді қолдану жолдары мен әдістері,ішке қабылдайтын дәрі-дәрмектерді үлестіруді білу;
- Науқасты лабораториялық және аспаптық зерттеулерге дайындауды білу.

3.5. Пәнді игерудің нәтижелері:

- Медициналық этика және деонтология негіздерін меңгеру.
- Науқастың жалпы жағдайын бағалау.
- Мейіргер ісінің негізгі теориялары, денсаулық сақтауды ұйымдастыру, мейірбике кәсібінің этикасы мен құқықтық негіздері туралы білімдерін көрсетеді.
- Мейіргерлік күтімді жоспарлау принциптерін және пациенттердің құқықтарын қорғау жолдарын түсіну.
- Студент өз іс-әрекеті үшін жауап береді, мейіргерлік мамандық бойынша маман ретінде өз құзыретінің шегін біледі және ақпараттың құпиялылығын сақтайды.
- Пациенттерге күтім жасау кезінде кәсіби қарым-қатынастың артықшылықтарын салыстырады.
- Студенттің тыныс алу жүйесі, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту жүйесі, зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, тірек-қимыл аппараты аурулары бар науқастарды тексеру стандарттарына сәйкес тексеру әдістерін жүргізуде клиникалық дағдылар мен технологиялардың кең ауқымын көрсетуі.

3.6. Пререквизиттер:

- Анатомия, физиология
- Жалпы гигиена

3.7. Постреквизиттер:

- Стоматологиядағы клиникалық материалдану
- Психология негіздері және коммуникативті дағдылар

3.8.Пәннің қысқаша мазмұны:

Мейіргер ісі философиясы. Медициналық этика және деонтология негіздері. Медициналық ұйымдардың негізгі типтері, құрылымы және жұмысын ұйымдастыру. Инфекциялық қауіпсіздік. Медициналық ұйымдардағы қауіпсіз ауруханалық орта. Санитарлық - эпидемияға қарсы режим. Дезинфекция. Стерилизация. Медициналық қалдықтар. Қабылдау бөлімшесі. Ауруханаға науқасты қабылдау. Науқастың функциональды жағдайын бағалау. Науқастардың жеке бас гигиенасы. Науқастарды тамақтандыру. Медициналық ұйымдарда тағаммен емдеуді ұйымдастыру. Қарапайым физиотерапиялық әдістер. Дәрі дәрімектерді қолдану жолдары мен әдістері,ішке қабылдайтын дәрі-дәрмектерді үлестіру. Дәрілік заттарды парентральді жолмен енгізу. Клизмалар. Қуықты катетерлеу. Лабораториялық және аспаптық зерттеу әдістеріне науқасты дайындау. Науқасты эндоскопиялық және рентгенологиялық зерттеулерге дайындау.

3.9. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту түрлері (әдістері) технологиялары және сабақтың ұзақтығы (аудиториялық сабақтар, симуляция).

3.9.1. Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Мейіргер ісі философиясы. Медициналық этика және деонтология негіздері.	Мейіргер ісі философиясы. Медициналық этика және деонтология негіздері. Харди бойынша мейіргер типтері.	2
2	Медициналық ұйымдардың негізгі типтері, құрылымы	Медициналық ұйымдардың негізгі типтері, құрылымы және жұмысын ұйымдастыру.	2

	және жұмысын ұйымдастыру.	Медициналық көмектің түрлері. Емдеу-алдын-алу мекемелердің негізгі түрлері.	
3	Инфекциялық қауіпсіздік. Медициналық ұйымдардағы қауіпсіз ауруханалық орта. Санитарлық - эпидемияға қарсы режим.	Инфекциялық қауіпсіздік. АІЖ қоздырғыштары және таралу жолдары. АІЖ-нің жұқтыру көздері және қауіп топтары . АІЖ пайда болуына әсер ететін факторлар. Аурухана ішілік инфекция себептері мен дамуы. АІЖ жататын аурулар. АІЖ алдын-алу. Емдеу-алдын-алу мекемесіндегі тазалау түрлері. Қызметкердің гигиенасы. Қол деконтаминациясы (өндеу).	2
4	Дезинфекция. Стерилизация. Медициналық қалдықтар.	Дезинфекцияның түрлері. Залалсыздандырудың механикалық тәсілі. Дезинфекцияның физикалық әдісі. Дезинфекцияның химиялық әдісі. Дезинфекциялық ерітінділердің жіктелуі (химиялық құрылымына байланысты). Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялық құралдар. Дезинфекциялық ерітінділерді дайындау техникасы. Дезинфекциялық перепараттармен жұмыс істеу кезіндегі сақтық шаралары. Дезинфекциялық препараттармен кенеттен улануда көрсетілетін бірінші көмек. Дезинфекцияның биологиялық әдісі. Стерилизация. Медициналық тағайындау құралдарын (МТҚ) деконтаминациялау кезеңдері. Стерилизацияның түрлері және әдістері. Стерилизацияның булық әдісі. Залалсыздандырудың ауалық түрі. Стерилизацияның химиялық әдісі. Стерилизацияның газды әдісі. Зарарсыздандыру сапасын бақылау әдістері. Медициналық қалдықтар. Медициналық қалдықтардың жіктелуі. Медициналық қалдықтармен жұмыс істеу ережелері.	2
5	Қабылдау бөлімшесі. Ауруханаға науқасты қабылдау.	Қабылдау бөлімшесі. Ауруханаға науқасты қабылдау. Науқастың дене салмағын өлшеу. Науқастың бойын өлшеу. Бит анықталған кездегі санитарлық тазарту. Гигиеналық себезгіні (душты) жүргізу. Гигиеналық бұлауды (ваннаны) жүргізу. Науқасты тасымалдау.	2

6	Науқастың функциональды жағдайын бағалау.	Дене қызуын қолтық ойысынан өлшеу. Кәржілік артериясынан тамыр соғуды анықтау. Қан қысымын өлшеу. Дем алу қозғалысының жиілігін есептеу. Су балансын анықтау және есептеу.	2
7	Науқастардың жеке бас гигиенасы. **Аралық бақылау 1**	Функциональды кереуетті қолдану. Науқасқа төсек-орын дайындау. Халі ауыр науқастың төсек-орын тыстарын ауыстыру (ұзынынан жасалатын әдіс). Халі ауыр науқастың төсек-орын тыстарын ауыстыру (көлденең әдіс). Ішкі киімді ауыстыру. Халі ауыр науқастың шашын күту. Науқасты ылғалды сүрту. Халі ауыр науқастың аяғын төсегінде жуу. Қолдағы тырнақты қиып алу. Аяқтағы тырнақты қиып алу. Науқасты қырындыру. Қолтық ойығындағы шашты қыру. Қасағадағы шашты қыру. Халі ауыр әйелдердің жыныс мүшесін жуу.Ер адамның жыныс мүшесін жуу. Дәрет сауытын (судноны) беру. Зәр қабылдағышты беру. Судноны және зәр қабылдағышты зарарсыздандыру ерітіндісіне толық батыру әдісі. Көзді күту. Мұрын қуысын күту. Құлақты күту. Халі ауыр науқастың ауыз қуысын күту. Алмалы-салмалы тіс протездерін күту.	2
8	Науқастарды тамақтандыру. Медициналық ұйымдарда тағаммен емдеуді ұйымдастыру.	Науқастарды тамақтандыру әдістері. Медициналық ұйымдарда тағаммен емдеуді ұйымдастыру режимі. Певзнер бойынша диеталық столдар.	2
9	Қарапайым физиотерапиялық әдістер.	Жылытқышты қолдану. Мұзды мұйықты қолдану. Қыша қағаздарын қою. Аяққа қыша ваннасын жасау. Ыстық ылғалды компресті қою. Салқын компресті қою. Ылғалды қыздыру және дәрілік компрестерді қою. Сүлікті қою. Парафин және озокеритпен емдеу. Ылғалдатылған оттегін мұрын катетері арқылы беру. Оттегі жастықшасынан ылғалдатылған оттегін беру. Постуральды (позициялық) дренаж (бронхты қақырықтан тазарту).	2
10	Дәрі дәрімектерді қолдану жолдары мен әдістері,ішке қабылдайтын дәрі-	Таблетканы, капсуланы, дражені, пилюляны қолдану. Тұндырманы, қайнатпаны, микстураны қолдану.	1

	дәрмектерді үлестіру.	Тұнбаны, экстрактыларды (шырсөлді) қолдану. Науқасқа ұнтақты қолдану. Дәрі-дәрмектерді сыртқы жолмен енгізу. Мұрынға дәрілік тамшыны тамызу. Көзге тамшы тамызу. Төменгі қабаққа көз майын қаттастырып салу. Құлаққа дәрілік ерітіндіні тамшылатып тамызу. Жеке ингаляторды қолдану Сеппені қолдану. Дәрілік жабысқақ пластырьді салу. Суппозиторийді (балауызды) тік ішек арқылы енгізу. Дәрілік ерітіндіні теріге жағу. Майлы таңғышты орындау. Теріге майды жағу. Теріге майды сылап жағу. Дәрілік ерітіндіні теріге сылап жағу.	
11	Дәрілік заттарды парентральді жолмен енгізу.	Дәрі-дәрмектерді парентеральды жолмен енгізу. Бір рет қолданылатын шприцті құрастыру. Ампуладан дәрілік ерітіндіні сорып алу. Флаконнан дәрілік ерітіндіні сорып алу. Антибиотиктерді есептеу және ериту ережелері. Тері ішіне инъекцияны орындау. Тері астына инъекцияны орындау. Инсулинді енгізу. Бұлшық етке инъекцияны орындау. Көк тамырға иньекцияны орындау. Сұйықтықты көк тамырға тамшылатып құю үшін бір рет қолданылатын жүйені құрастыру. Сұйықтықтарды көк тамырға тамшылатып енгізуді орындау.	1
12	Клизмалар.	Тазарту клизмасын қою. Сифон клизмасын қою. Резеңке алмұрт тәрізді баллонша көмегімен босату (майлы, тұзды, дәрілік) клизмаларын қою. Жел шығаратын түтікті қою. Майлы клизманы қою. Дәрілік клизманы қою. Тұзды (гипертониялық) клизманы қою.	1
13	Қуықты катетерлеу.	Әйелдердің қуығын катетерлеу. Ер адамның қуығын катетерлеу. Қуықты жуу.	1
14	Лабораториялық және аспаптық зерттеу әдістеріне науқасты дайындау. **Аралық бақылау 2**	Лабораториялық анализге саусақтан қан алу. Вакуумды жүйе көмегімен веналық қанды алу. Биохимиялық зерттеуге көк тамырдан қан алу. Қақырықты зерттеуге жинау ережесі. Жалпы клиникалық анализге қақырықты жинау. Атиптік жасушаларға қақырықты жинау.	1

		Аурухана жағдайында туберкулезге бактериоскопиялық зерттеу үшін қақырықты жинау. Бактериологиялық зерттеуге қақырықты жинау. Жеке түкіргішті қолдану ережесі Жұтқыншақтан жағынды алу. Мұрын қуысынан жағынды алу. Жалпы клиникалық анализге зәрді жинау. Нечипоренко әдісімен зәрді жинау. Зимницкий байқауына зәрді жинау. Диастазаға зәрді жинау. Қантты анықтауға зәрді жинау. Зәрдегі глюкозаны ұзынша-сопақ тестімен анықтау. Розин байқауын жүргізу (зәрдегі билирубинді анықтау – сапалы байқау). Билирубинді ұзынша-сопақ тестімен анықтау. Зәрді бактериологиялық зерттеуге алу (әйелдер үшін). Зәрді бактериологиялық зерттеуге алу(еркектер үшін). Копрологиялық зерттеуге нәжісті алу. Іш құртының жұмыртқасын анықтауға нәжісті алу. Жасырынды қанды анықтауға нәжісті алу. Бактериологиялық зерттеуге «ашық нәжістен» нәжісті қоректі ортасы бар Петри табақшасына алу. Бактериологиялық зерттеуге «ашық нәжістен» нәжісті пробиркаға алу. Бактериологиялық зерттеуге тікелей тік ішектен нәжісті алу.	
15	Науқасты эндоскопиялық және рентгенологиялық зерттеулерге дайындау.	Науқасты бронхоскопияға даярлау. Науқасты фиброгастродуоденоскопияға даярлау. Науқасты колоноскопияға даярлау. Науқасты ректороманоскопияға даярлау. Науқасты цистоскопияға даярлау. Науқасты ультрадыбыстық зерттеулерге дайындау. Науқасты бронхографияға дайындау. Науқасты асқазан және он екі елі ішекті рентгенологиялық зерттеуге дайындау. Науқасты ирригоскопияға дайындау. Науқасты көк тамырлық (экскреторлық) пиелографияға дайындау.	1
	Барлығы		**24**

3.9.2 Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Мейіргер ісі философиясы. Медициналық этика және деонтология негіздері. Мейіргерлердің типтері (Харди әдісімен). Мейіргердің жұмыс орнындағы қауіпсіздігі. Мейіргердің функциялық міндеттері, пациенттің құқығы.	Медициналық этика мен деонтологияның негізгі қағидаларын білу, алған білімдерін науқастармен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынаста қолдана білу. Мейіргер типтері (Харди бойынша). Мейіргер ісі философиясы.	7
2	Медициналық ұйымдардың негізгі типтері, құрылымы және жұмысын ұйымдастыру.	Медициналық ұйымдардың негізгі типтері, құрылымы және жұмысын ұйымдастыру. Медициналық көмектің түрлері. Емдеу-алдын-алу мекемелердің негізгі түрлері.	7
3	Инфекциялық қауіпсіздік. Медициналық ұйымдардағы қауіпсіз ауруханалық орта. Санитарлық - эпидемияға қарсы режим.	Инфекциялық қауіпсіздік. АІЖ қоздырғыштары және таралу жолдары. АІЖ-нің жұқтыру көздері және қауіп топтары . АІЖ пайда болуына әсер ететін факторлар. Аурухана ішілік инфекция себептері мен дамуы. АІЖ жататын аурулар. АІЖ алдын-алу. Емдеу-алдын-алу мекемесіндегі тазалау түрлері. Қызметкердің гигиенасы. Қол деконтаминациясы (өңдеу).	7
4	Дезинфекция. Стерилизация. Медициналық қалдықтар.	Дезинфекцияның түрлері. Залалсыздандырудың механикалық тәсілі. Дезинфекцияның физикалық әдісі. Дезинфекцияның химиялық әдісі. Дезинфекциялық ерітінділердің жіктелуі (химиялық құрылымына байланысты). Қазақстан Республикасында қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялық құралдар. Дезинфекциялық ерітінділерді дайындау техникасы. Дезинфекциялық перепараттармен жұмыс істеу кезіндегі сақтық шаралары. Дезинфекциялық препараттармен кенеттен улануда көрсетілетін бірінші көмек. Дезинфекцияның биологиялық әдісі. Стерилизация. Медициналық тағайындау құралдарын (МТҚ) деконтаминациялау кезеңдері. Стерилизацияның түрлері және әдістері. Стерилизацияның булық әдісі.	7

		Залалсыздандырудың ауалық түрі. Стерилизацияның химиялық әдісі. Стерилизацияның газды әдісі. Зарарсыздандыру сапасын бақылау әдістері. Медициналық қалдықтар. Медициналық қалдықтардың жіктелуі. Медициналық қалдықтармен жұмыс істеу ережелері.	
5	Қабылдау бөлімшесі. Ауруханаға науқасты қабылдау.	Қабылдау бөлімшесі. Ауруханаға науқасты қабылдау. Науқастың дене салмағын өлшеу. Науқастың бойын өлшеу. Бит анықталған кездегі санитарлық тазарту. Гигиеналық себезгіні (душты) жүргізу. Гигиеналық бұлауды (ваннаны) жүргізу. Науқасты тасымалдау.	7
6	Науқастың функциональды жағдайын бағалау.	Дене қызуын қолтық ойысынан өлшеу. Кәржілік артериясынан тамыр соғуды анықтау. Қан қысымын өлшеу. Дем алу қозғалысының жиілігін есептеу. Су балансын анықтау және есептеу.	7
7	Науқастардың жеке бас гигиенасы.	Функциональды кереуетті қолдану. Науқасқа төсек-орын дайындау. Халі ауыр науқастың төсек-орын тыстарын ауыстыру (ұзынынан жасалатын әдіс). Халі ауыр науқастың төсек-орын тыстарын ауыстыру (көлденең әдіс). Ішкі киімді ауыстыру. Халі ауыр науқастың шашын күту. Науқасты ылғалды сүрту. Халі ауыр науқастың аяғын төсегінде жуу. Қолдағы тырнақты қиып алу. Аяқтағы тырнақты қиып алу. Науқасты қырындыру. Қолтық ойығындағы шашты қыру. Қасағадағы шашты қыру. Халі ауыр әйелдердің жыныс мүшесін жуу.Ер адамның жыныс мүшесін жуу. Дәрет сауытын (судноны) беру. Зәр қабылдағышты беру. Судноны және зәр қабылдағышты зарарсыздандыру ерітіндісіне толық батыру әдісі. Көзді күту. Мұрын қуысын күту. Құлақты күту. Халі ауыр науқастың ауыз қуысын күту. Алмалы-салмалы тіс протездерін күту.	6
8	Науқастарды тамақтандыру. Медициналық ұйымдарда тағаммен емдеуді ұйымдастыру.	Науқастарды тамақтандыру әдістері. Медициналық ұйымдарда тағаммен емдеуді ұйымдастыру режимі. Певзнер бойынша диеталық столдар.	6
9	Қарапайым физиотерапиялық әдістер.	Жылытқышты қолдану. Мұзды мұйықты қолдану. Қыша қағаздарын қою. Аяққа қыша ваннасын жасау.	6

		Ыстық ылғалды компресті қою. Салқын компресті қою. Ылғалды қыздыру және дәрілік компрестерді қою. Сүлікті қою. Парафин және озокеритпен емдеу. Ылғалдатылған оттегін мұрын катетері арқылы беру. Оттегі жастықшасынан ылғалдатылған оттегін беру. Постуральды (позициялық) дренаж (бронхты қақырықтан тазарту).	
10	Дәрі дәрімектерді қолдану жолдары мен әдістері,ішке қабылдайтын дәрі-дәрмектерді үлестіру.	Таблетканы, капсуланы, дражені, пилюляны қолдану. Тұндырманы, қайнатпаны, микстураны қолдану. Тұнбаны, экстрактыларды (шырсөлді) қолдану. Науқасқа ұнтақты қолдану. Дәрі-дәрмектерді сыртқы жолмен енгізу. Мұрынға дәрілік тамшыны тамызу. Көзге тамшы тамызу. Төменгі қабаққа көз майын қаттастырып салу. Құлаққа дәрілік ерітіндіні тамшылатып тамызу. Жеке ингаляторды қолдану Сеппені қолдану. Дәрілік жабысқақ пластырьді салу. Суппозиторийді (балауызды) тік ішек арқылы енгізу. Дәрілік ерітіндіні теріге жағу. Майлы таңғышты орындау. Теріге майды жағу. Теріге майды сылап жағу. Дәрілік ерітіндіні теріге сылап жағу.	6
11	Дәрілік заттарды парентральді жолмен енгізу.	Дәрі-дәрмектерді парентеральды жолмен енгізу. Бір рет қолданылатын шприцті құрастыру. Ампуладан дәрілік ерітіндіні сорып алу. Флаконнан дәрілік ерітіндіні сорып алу. Антибиотиктерді есептеу және еріту ережелері. Тері ішіне инъекцияны орындау. Тері астына инъекцияны орындау. Инсулинді енгізу. Бұлшық етке инъекцияны орындау. Көк тамырға иньекцияны орындау. Сұйықтықты көк тамырға тамшылатып құю үшін бір рет қолданылатын жүйені құрастыру. Сұйықтықтарды көк тамырға тамшылатып енгізуді орындау.	6
12	Клизмалар.	Тазарту клизмасын қою. Сифон клизмасын қою.	6

		Резеңке алмұрт тәрізді баллонша көмегімен босату (майлы, тұзды, дәрілік) клизмаларын қою. Жел шығаратын түтікті қою. Майлы клизманы қою. Дәрілік клизманы қою. Тұзды (гипертониялық) клизманы кою.	
13	Қуықты катетерлеу.	Әйелдердің қуығын катетерлеу. Ер адамның қуығын катетерлеу. Қуықты жуу.	6
14	Лабораториялық және аспаптық зерттеу әдістеріне науқасты дайындау.	Лабораториялық анализге саусақтан қан алу. Вакуумды жүйе көмегімен веналық қанды алу. Биохимиялық зерттеуге көк тамырдан қан алу. Қақырықты зерттеуге жинау ережесі. Жалпы клиникалық анализге қақырықты жинау. Атиптік жасушаларға қақырықты жинау. Аурухана жағдайында туберкулезге бактериоскопиялық зерттеу үшін қақырықты жинау. Бактериологиялық зерттеуге қақырықты жинау. Жеке түкіргішті қолдану ережесі Жұтқыншақтан жағынды алу. Мұрын қуысынан жағынды алу. Жалпы клиникалық анализге зәрді жинау. Нечипоренко әдісімен зәрді жинау. Зимницкий байқауына зәрді жинау. Диастазаға зәрді жинау. Қантты анықтауға зәрді жинау. Зәрдегі глюкозаны ұзынша-сопақ тестімен анықтау. Розин байқауын жүргізу (зәрдегі билирубинді анықтау – сапалы байқау). Билирубинді ұзынша-сопақ тестімен анықтау. Зәрді бактериологиялық зерттеуге алу (әйелдер үшін). Зәрді бактериологиялық зерттеуге алу(еркектер үшін). Копрологиялық зерттеуге нәжісті алу. Іш құртының жұмыртқасын анықтауға нәжісті алу. Жасырынды қанды анықтауға нәжісті алу. Бактериологиялық зерттеуге «ашық нәжістен» нәжісті қоректі ортасы бар Петри табақшасына алу. Бактериологиялық зерттеуге «ашық нәжістен» нәжісті пробиркаға алу. Бактериологиялық зерттеуге тікелей тік ішектен нәжісті алу.	6

15	Науқасты эндоскопиялық және рентгенологиялық зерттеулерге дайындау.	Науқасты бронхоскопияға даярлау. Науқасты фиброгастродуоденоскопияға даярлау. Науқасты колоноскопияға даярлау. Науқасты ректороманоскопияға даярлау. Науқасты цистоскопияға даярлау. Науқасты ультрадыбыстық зерттеулерге дайындау. Науқасты бронхографияға дайындау. Науқасты асқазан және он екі елі ішекті рентгенологиялық зерттеуге дайындау. Науқасты ирригоскопияға дайындау. Науқасты көк тамырлық (экскреторлық) пиелографияға дайындау.	6
	Барлығы		**96**

3.10. Негізгі әдебиеттер:

- Морозова, Г. И. Медбикелік іс негіздеріМ. : ГЭОТАР – Медиа, 2014. – 256 бет
- Адилова, Л. М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері: оқуқұралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : учебное пособие. –М. :«Литтерра», 2016. – 248 бет с.
- Вац, Н. Мейірбике ісі негіздері (жеке әлеуметтік топтардың науқастарына мейірбикелік күтім) = Основы сестринского дела (сестринская помощь по уходу за отдельными социальными группами лиц) :оқуқұралы / Н. Вац, Ә. Сабырханова, К. Қасенова. - ; Астана : Фолиант, 2011. – 280 бет. с. -

Қосымша әдебиеттер

- Мухина, С. А. Практическое руководство к предмету «Основы сестринского дела». –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2014. – 512 с. -
- Нурманова, М. Ш. «Мейірбике іс негіздері»пәні бойынша мейірбикелік технологиялар стандарттарының жинағы: жинақ / М. Ш. Нурманова, Ж. Т. Матакова, Э. Т. Бейскулова ;Қарағанды : ЖК «Ақнұр», 2012. – 250 бет. с. -

3.11. Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Симуляция: ауызша сұрау, тесттік сұрақтарды, жағдайлық есептерді шешу, манекенмен, муляжбен жұмыс істеу, шағын топтарда жұмыс жасау.

3.12. Бағалау критерийлері:

- Қорытынды баға келесі компоненттерден тұрады (салыстырмалы салмағы): Ағымдағы бақылау 1 (ТК А (дәрістер): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу.
- Ағымдағы бақылау 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу
- Аралық бақылау
- Қорытынды экзамен: қорытынды тест және билет бойынша дұрыс жауаптары

Бағасы	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс,	Салмағы

	жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест)	
ТК 1 (ТК А (дәрістер, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу)	Сыни талдаудағы 3 тапсырма: -бақылау сұрақтары, - тапсырма -тесттер	15%
ТК 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Диспутацияланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	15%
Аралық бақылау АБ-1, АБ-2	Курстық тесттер	15%
Емтиханға жіберу рейтингісі		Х 60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер (200 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер	Х 40%
Курстық қорытынды бағасы		0-100 балл

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивлент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағатсыз
Бағалау критерилері	***Өте жақсы «А»:*** Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда ***Жақсы «В+» - «С+»:*** Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда ***Қанағаттанарлық «С» - «D»:*** Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда ***Қанағатсыз «F»*:** Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда		

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомостьқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:
Қорытынды баға = (ТК (аудиториялық, семинарлар) + ТК Симуляция = РД (жіберу рейтингі) х 60% + баға (Э х 40%) Экзамен (жеке): қорытынды тест
Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар) :
Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау)
Бағалау критерилері:
Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.
Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.
Тапсыру мерзімі: Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсын аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9.

Қосымша – 1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	**Оқыту нәтижелерінің атауы**	**Қанағаттанар-лықсыз**	**Қанағаттанар-лық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**
ОН1	Мейірбике ісінің негізгі теориялары, денсаулық сақтауды ұйымдастыру, мейірбике кәсібінің этикасы мен құқықтық негіздері туралы білімдерін көрсетеді. Мейірбикелік күтімді жоспарлау принциптерін және пациенттердің құқықтарын қорғау жолдарын түсінеді.	Мейірбике ісінің негізгі теориялары, денсаулық сақтауды ұйымдастыру, мейірбике кәсібінің этикасы мен құқықтық негіздері туралы білімдерін көрсетпейді.Мейірбикелік күтімді жоспарлау принциптерін және пациенттердің құқықтарын қорғау жолдарын түсінбейді.	Мейірбике ісінің негізгі теориялары, денсаулық сақтауды ұйымдастыру, мейірбике кәсібінің этикасы мен құқықтық негіздері туралы білімдерін көрсетеді. Мейірбикелік күтімді жоспарлау принциптерін және пациенттердің құқықтарын қорғау жолдарын қанағаттанарлық деңгейде түсінеді.	Мейірбике ісінің негізгі теориялары, денсаулық сақтауды ұйымдастыру, мейірбике кәсібінің этикасы мен құқықтық негіздері туралы білімдерін көрсетеді. Мейірбике-лік күтімді жоспарлау принциптерін және пациенттердің құқықтарын қорғау жолдарын жақсы деңгейде	Мейірбике ісінің негізгі теориялары, денсаулық сақтауды ұйымдастыру, мейірбике кәсібінің этикасы мен құқықтық негіздері туралы білімдерін көрсетеді. Мейірбикелік күтімді жоспарлау принциптерін және пациенттердің құқықтарын қорғау жолдарын өте жақсы деңгейде түсінеді.

				түсінеді.	
ОН2	Студент өз іс-әрекеті үшін жауап береді, мейіргерлік мамандық бойынша маман ретінде өз құзыретінің шегін біледі және ақпараттың құпиялылығын сақтайды.	Студент өз іс-әрекеті үшін жауап бере алмайды, мейіргерлік мамандық бойынша маман ретінде өз құзыретінің шегін және ақпараттың құпиялылығын сақтауды қолдана алмайды.	Студент өз іс-әрекеті үшін жауап береді, мейіргерлік мамандық бойынша маман ретінде өз құзыретінің шегін біледі және ақпараттың құпиялылығын сақтауды қанағаттанарлық деңгейде қолданады.	Студент өз іс-әрекеті үшін жауап береді, мейіргерлік мамандық бойынша маман ретінде өз құзыретінің шегін біледі және ақпараттың құпиялылығын сақтауды жақсы деңгейде қолданады.	Студент өз іс-әрекеті үшін жауап береді, мейіргерлік мамандық бойынша маман ретінде өз құзыретінің шегін біледі және ақпараттың құпиялылығын сақтауды өте жақсы деңгейде қолданады.
ОН3	Пациенттерге күтім жасау кезінде кәсіби қарым-қатынастың артықшылықтарын салыстырады.	Пациенттерге күтім жасау кезінде кәсіби қарым-қатынастың артықшылықтарын салыстыра алмайды.	Пациенттерге күтім жасау кезінде кәсіби қарым-қатынастың артықшылықтарын қанағаттанарлық деңгейде салыстырады.	Пациенттерге күтім жасау кезінде кәсіби қарым-қатынастың артықшылықтарын жақсы деңгейде салыстыра-ды.	Пациенттерге күтім жасау кезінде кәсіби қарым-қатынастың артықшылықтарын өте жақсы деңгейде салыстырады.
ОН4	Студенттің тыныс алу жүйесі, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту жүйесі, зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, тірек-қимыл аппараты аурулары бар науқастарды тексеру стандарттарына сәйкес тексеру әдістерін	Тыныс алу жүйесі, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту жүйесі, зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, тірек-қимыл аппараты аурулары бар науқастарды тексеру стандарттарына сәйкес	Тыныс алу жүйесі, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту жүйесі, зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, тірек-қимыл аппараты аурулары бар науқастарды тексеру стандарттарына сәйкес	Тыныс алу жүйесі, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту жүйесі, зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, тірек-қимыл аппараты аурулары бар науқастарды тексеру стандарттар	Тыныс алу жүйесі, жүрек-тамыр жүйесі, асқорыту жүйесі, зәр шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан, тірек-қимыл аппараты аурулары бар науқастарды тексеру стандарттарына сәйкес тексеру әдістерін жүргізуде

	жүргізуде клиникалық дағдылар мен технологиялардың кең ауқымын көрсетуі.	тексеру әдістерін жүргізуде клиникалық дағдылар мен технологиялардың кең ауқымын көрсете алмайды.	тексеру әдістерін жүргізуде клиникалық дағдылар мен технологиялардың кең ауқымын қанағаттанарлық деңгейде көрсетеді.	ына сәйкес тексеру әдістерін жүргізуде клиникалық дағдылар мен технологиялардың кең ауқымын жақсы деңгейде көрсетеді.	клиникалық дағдылар мен технологиялардың кең ауқымын өте жақсы деңгейде көрсетеді.